

1. Փոփոխութիւններ և փոփոխութիւններ օրերը կը հրատարակուին :
 2. Տարեկան բաժանորդագրին է միայն չորս քառորդ միջոց կանխիկ վճարելի թէ մայրաքաղաքիս և իւր արուարձանաց և թէ գաւառաց համար :
 3. Վեց և երեք ամսոց համար ալ բաժանորդ կընդունուի :
 4. Տեղական և գաւառական թղթատարութեան ծախքը խմբագրութիւնը պիտի վճարէ :
 5. Հասցէ մէկ դրշ. միջոց, և կը գտնուի մասնաւորապէս Պահէյէ դաբու Սուճի Պողոս աղայի խանութը :

Փ Ո Ւ Ն Ձ

6. Ծանուցման տողը 3 դրշ. է մէկ անգամի համար : Աւելի ատա կըլլայ աւելի անգամներու համար :
 7. Խմբագրութեան վերաբերեալ որ և է գիր ուղղելի առ Տնօրէն՝ Տէր Հ. Ս. Արաճաճեան Կ. Պօլիս Պալատ - բազար Նաֆիէ խան վերի յարկ թիւ 16 :

ADRESSE
 H. S. Adadjjian
 Directeur du Journal Armenien
 POUNTCHE — 16 Nafé Han. Balouk
 Bazar Constantinople.

Թիւի 1528 ՉՈՐԵՔԾԱԲԱՐԻ 1880 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 26

Ա.ԶԳ.Ա.ՅԻՆ

Տնտեսական

Կոչուելը, երեկոյթը և սեղանը կը տրուին այս օրերս բազում հայ ընտանեաց մէջ անուան տարեգարձի տօնախմբութեան տօն թիւ, և ամենքն ալ խրեանց վիճակէն և աստիճանէն վեր ծախքեր կընեն, և ամենքն ալ դըրեթէ կ'մըցին մէկ մէկէ գերազանցելու և ճոխ ու փառաւոր երեւելու համար : Բայց այս ամենը կանցնին իրրեւ վայրկեան կան հաճոյք, բայց ի նիւթական վնասուց՝ բազմիցս մեծ ու աղետալի վնասներ թողլով առողջութեան ու բարոյականութեան խել, որք կենաց ու աղետութեան պատուական դանձերն լինելով նոցա անվթար ու անաղարտ պահպանութեան համար հանապազ ամենայն խնամք ու զգուշութիւն անհրաժեշտ պէտք են :

Հարկ է ուրեմն միշտ զգուշանալ այսպիսի չափազանցութիւններէ, և ի ներկայիս՝ յորում, բաց ի սովորական պիտոյից՝ աղ-գային հանրական պէտքերն բազմապատկեալ են, յորում սովոր ծանր արկածն գեռ տիրած է մեր բիւրաւոր աղգայնոց վրայ, յորում Եփեսոսցիի հիւանդանոցը հացի ու մսի ամենակարեւոր կարօտութիւնն ունի, յորում երուսաղիմայ պարտուց բարձման հոգն ունիմք, հարկ է բոլորովին ի բաց թողլու ամենայն աւելորդ ծախքեր, և նուիրել ի նպատակ այս անհրաժեշտ պիտոյից միոյն : Բարոյական մարդոյ համար չկայ մեծ երջանկութիւն, չկայ գեղեցիկ հաճոյք, քան բարեբարել նպաստել կարօտելոյն, ձեռն տալ անկեղծին, և վրկել մեծ հաստատութիւն մը պարտքէ, որ անպատուութիւն և վտանգ կըսպառնայ աղքատի որոյ անդամ է ինքն ալ, և որոյ անպատուութեան ու պատուոյն բաժանորդ է հարկաւ ինքն ալ :

Պատմութիւն ու լրագրութիւն իմաստասիրողը քաջ գիտեն, թէ բարեկիրթ աղգայ մէջ եթէ օգնութիւն հայցող փոքրիկ ձայն մը

լսուի իսկոյն ո՛րչափ մեծ զոհողութիւնը ու անձնուիրութիւնը ի հանդէս կուգան, և ո՛րչափ փութով ու եռանդեամբ օգնութիւններ կ'ընեն տառապելոց զկոյն : Բազմիցս տիկնայք իւրեանց օրինակաւ քաջաբեր կ'արդան, մտադիւր նուիրելով և հըրաժարելով ամենայն դուարձութենէ ու զրօտանքէ : Այս առթիւ գարձեալ ցաւելով կ'հրատարակեմք, թէ մեր աղքատ թուոյն ու կարողութեան չափով չչարժիր ստիպողական և ծանր պարագայից մէջ : Ներկայ վիճակը՝ որոյ վրայ կ'զբուի միշտ, բարեբերութեան համար մեծ, հզօր և հանրական օգնականութեանց պէտք կայ : Մեր առաջարկութեան համեմատ, եթէ տօնախմբական կոչուելներու համար ըլլալիք ծախքերն կամ գէթ նոցա մէկ մասը տրուի նշանակեալ կարօտութեանց համար, բաւական մեծ գումար մը կ'ոյգանայ : Վերին աստիճանի ընտանիք պարտին սկիւղ և գրգիռ ու օրինակ ընծայելը Այսպիսի բարեգործութեամբ կ'օգնեն մեծութիւն և պերճութիւն :

Սերտտոյ խնդրոյն համար Բ. Դրան և Պատրիարքարանի մէջ բանակցութիւնը կը շարունակի : Պատրիարքարանէն գրուած էր դատական դործոց նախարար Ճէվանթ Փաշայի, թէ Սերտտոյ Առաջնորդը բազում ժամանակէ հետէ առանց ո՛րեւէ գանդատանց տեղի տալու պաշտօն կ'ընէ, թէ՛ կայսերական կառավարութենէն պատուանշան տրուած է իւր անձնուէր ու հաւատարմ ծառայութեանց համար, և թէ՛ այս անգամ Սերտտոյ ո՛չ միայն Հոյոյ այլ և մահմետական երեւելեաց և այլ հասարակութեանց կողմէն նոր համար ջատագովութեան դըրեր եկած են, և նոյն իսկ ինքն առաջնորդն դատաստան խընդրած է : Բայց Պատրիարքարանի այս և այլ ամեն առարկութեանց վրայ, վսեմախաղ նախարարը երկուշարթի գարձեալ գրեր յանձնարարներ է Պատրիարքարանի, պաշտօնանկ ընել և հեռացունել Սերտտոյի Առաջնորդ Պետրոս եպիսկոպոսը :

Պօլսոյ Պատրիարքական նորընտիր փոխանորդ գեր. Հայրն իւր պաշտօնակալութեան առթիւ երէկ տեսութեան դնաց դատական դործոց նախարար վսեմ. Ճէվանթ Փաշայի, Պէյլիկճի պէյի և կրօնական դիւանի վերատեսուէ Ջիվէր պէյի, ինչպէս նաև պարսկական վսեմ. դեսպանին, որոց հետ ընդհանրապէս պաշտօնական յարաբերութիւններ կունենայ :

Միայնեալ ընկերութեան ընդհանուր ժողովն կ'ընդհատուի նստին մէջ ատենապետ ընտրելու և նորատունիկան մեծապատիւ Գաբրիէլ Էֆէնտին, տոքթոր Ռաֆայէլեան Էֆէնտի ճանբորդած և հրաժարած լինելուն պատճառաւ : Նորատունիկան Էֆէնտի հրաժարելու և պընդեր է, սակայն ընկերաց բուն թիւն թախանձանց վրայ հարկադրուել է միայն նոյն աւուր համար ընդունիլ : Այսու ամենայնիւ, թէ՛ ժողովն մէջ և թէ՛ յետոյ բազմութիւն ընկերք խնդրեր են որ չմերժէ, յայտարարելով թէ ընկերութիւնը մեծապէս պէտք ունի իւր ջանից և հոգածութեան, որոց շնորհիւ երբեմն Սերտտոյն ընկերութիւնը զարգայաւ ճոխացաւ անդրքան զակընկալիս :

Սոյ Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոսն կ'ընտրուի առաւօտ մայրաքաղաքս հասաւ Տ. Սահակ և Տ. Ներսէս վարդապետաց, երկու փոքրաւորաց և Գալուսի մը հետ, և առ այժմ Ղալաթիոյ Ս. Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ խորհրդարանն իջաւ : Պատրիարքարանի կողմանէ Ունճեան Ալեկան, Բագրատունի Կարապետ և Ս. Բարդեան Գրիգոր վարդապետը ընդ առաջ գնացին Նորին Սըրբազանութեան Կրտսի թէ Տ. Մկրտիչ Կաթողիկոս եկած է Սոյ վանուց և վիճակին համար պէտք եղած բարեկարգութեանց վրայ կ'ընդունական վարչութեան հետ

խորհրդակցել՝ ըստ բաղձանաց վիճակային ժողովոյ, որ դուռնաբեցաւ մօտեւս Սոյ մէջ :

Աղգային ժողովն առաջիկայ ուրբաթ օր նիստ ունի, օրակարգն ըլլալով 1. — Խնդիր երեսփոխանական ընտրութեան Բարբերդի. 2. — 57 անդժ խընդիրք. 3. — 3 Խնդիրք 1874 ամի 4. — 9 Խնդիրք 1875 ամի :

Սամաթիոյ Պահակեան Սա. նուց ընկերութեան լարանի Բ. շրջանի բացումն տեղի պիտի ունենայ առաջիկայ կ'ընտրուի, նոյ. 30, ի ժամ 7, ի ն. Վարդուհեան վարժարանի թաղին : Նար-Պէյեան Գեր. Տ. Խորէն Ս. Արքեպիսկոպոս պիտի ատենախօսէ նիւթն ըլլալով « Հայ գաղթականութիւն » : Եւ Պ. Բիւրէր պիտի նըստադէ դաշնակի վրայ : Լսարանի պատուարժան մասնագիտ զովայ հետ մեք ևս քաջայոյս եմք, թէ յարգոյ հասարակութիւնը պիտի բարեհաճի այս տարի եւս իւր ներկայութեամբ պատուել զայն, և քաջաբերել այս աղքատ ձեռնարկն : Արանց համար երկու դրուշ մուտք պիտի առնուի : Իսկ իրական սեռն ազատ է մուտք վճարելէ :

Ցաւելով կարգացներ երէկ թուրք լրագրաց միջոցաւ լրագրական վերատեսչութեան կողմանէ հրատարակեալ աղք. մը, որով կ'ձանուցուի թէ՛ « Մասիս լրագիրն իւր վերջին թերթերով հրատարակած յօդուածոց մէջ չափազանց լեզու դործածած ըլլալուն պատճառաւ, միամենայ ժամանակաւ դադարած է : »

Աղգանուէր - Հայուհեաց ընկերութեան ընդհանուր ժողովը պիտի գումարի վաղը հինգշաբթի՝ նոյ. 27, ի խորհրդարանի Ղալաթիոյ : Ատենը պիտի բացուի ի ժամ 6 : Օրակարգն է՝ 1. — ընթերցումն նախորդ նստի ատենադրութեան. 2. — ընթերցումն դիւանական թղթակցութեանց. 3. — Եռամսեայ համարատուութիւն կեդրոնական դործադիր ժողովոյ. 4. — Խնդիր բացակայութեան երեսփոխանահեաց. 5. — զանազան առաջարկութիւնք :

Այնքան երեսփոխանուհիք հրա-
ւիրեալ են՝ որոշեալ ժամուն ներ-
կայ գտնուելով կատարեալ իւր-
եանց ազգային նուիրական պար-
տաւորութիւնը :

— Հանգանակութիւն բաց-
ուած է Ղալաթիա Ատա խան
թիւ 9 Յովհաննէս էֆէնտի Ար-
շակունիի, և Կլավանի խան թիւ
8 Գեորգ էֆէնտի փրիմանի
սենեակը, ի քաջաբերութիւն Սե-
բաստացի բեռնակիր Պ. Սիմոնի :
Սա քաջ ըմբիշ ըլլալով, և մայ-
րաքաղաքիս մէջ մեծ համբաւ
ունեցող գաղղիացի Պ. Տուպլիէ
ըմբշէն մրցման հրաւիրուելով,
անցեալ հինգշաբթի գիշեր Պէյ-
օղլու Գոնքորտիայի թատրոնին
մէջ մրցեր են ի ներկայութեան
խուռն բազմութեան : Հայն ըզ-
գաղղիացին բռնածին պէս հե-
տաքրքրական դրից մէջ օգն հա-
ներ, և գլորեր բալին վրայ նե-
տեր է՝ հանդիսականաց հարցու-
նելէն յետոյ թէ ո՛ր կողմը նե-
տել պէտք է այս աւելորդ բեռը :
Գաղղիացին առարկեր է թէ ա-
րեւելեան եղանակաւ մրցած էին,
սակայն եւրոպական մրցման ժա-
մանակ ալ Պ. Սիմոն բռներ նե-
տեր է զանի՝ որ օգին մէջ ծածա-
նելով ինքզինքը թատրոնին ա-
թոռոց վրայ գտեր է : Բուռն
ծափահարութիւն եղեր է քաջա-
կորով Սիմոնի համար : Կպատ-
մուի, թէ մրցման ելնելէ յառաջ,
գաղղիացին խոստովանելով արե-
ւելեան ըմբշութիւն սովորեր է հա-
յէն, բայց ո՛չ յառաջ և ո՛չ ետ-
քը որեւէ փոխարինութիւն չէ
ըրեր նմա : Եւ ընդհակառակն
առաջարկուեր է Պ. Սիմոնի, որ
անգամը դիտմամբ գաղղիացիէն
յաղթուելով՝ 50 լիւրա ընդունի :
Հարկաւ այսպիսի փոքրոգու-
թիւն չընդունիր քաջարին Սիմոն,
մանաւանդ երբ իւր ազգայնոց
քաջաբերական նուէրներն իրեն
հասնին :

— Այնքան միջադէպէն՝ նոյ. 4 թուով :
« Ազգային լրագիրք և ի մաս-
նաւորի փունջ յաճախ կ'յեղ յե-
ղեն թէ վարչական գործերէ հե-
ռացուեն պէտք է այն անձինքն
որք հասարակութեան օգուտը
խորհելու և պաշտպանելու դի-
մակաւ և պատրուակաւ, իւր-
եանց շահու գրապանակը կ'ընդ-
լայնեն : Ահա՛ այս կարգէն է
տեղւոյս ազգայիններէն իշխա-
նան Սերովիէ անուն անձը : Աս-
կէց գրեթէ վեր կամ եօթը տար-
ւոյ չափ յառաջ, տէրութեան
կողմանէ՝ ժողովրդեան վիճակը
բարւոյնելու նպատակաւ հաս-
տատեալ Կէյլիէի գաւառակիս
Մէնաֆիի արկղին գործակալ
կարգեալ էր. պաշտօնանկ լինե-
լէն վերջը, իւր հաշուէտումարին

մէջ ինք հաղար զրուշի չափ գու-
մար մը բաց կերեւէր, որ եթէ
ըստ օրինի շահու տրուէր՝ 20 հա-
ղար զրուշի կ'արձանայր. բայց
նոյն հաշուին գործը առ կախ մը-
նաց և ինքն ո՛րեւէ հնարիւր ե-
րեք կամ չորս տարւոյ չափ ալ Պի-
տայէթի անգամ ընտրուեցաւ, և
փոխանակ ազգին և հասարա-
կութեան արդար շահերն և դա-
տերը պաշտպանելու, իւր շահա-
սէր և անյագուրդ անձը յա-
գեցնելու հետամուտ կ'լինի, զոր
հաստատելու համար ապացոյց
չպակասիր : Եթէ տէրութեան
և ազգային պաշտօնի մը համար
ընտրութիւն մը տեղի ունենայ,
ամեն ջանք և ճիգ՝ ի գործ կը
դնէ որ ինքը ընտրուի և այն-
պէս դիւրութեամբ կ'արեւայ իրեն
անիրաւ շահու աղբիւր մը հայ-
թայթել : Ահսոս, որ մեր հայքս,
այսպիսի անձանց մեծաբանու-
թեանց՝ հաւատք ընծայելով և
նոցա մոտաւապատուաստ շողո-
քորդութենէն խաբուելով, մեր
անտարբերութեամբ՝ առիթ կու-
տամք իւրեանց շահամոլութեան
մէջ յաճախելու և մեր շահերը
այսպիսի անարժանաց ձեռաց
մէջ կ'կաշկանդեմք առանց մը-
տածելու թէ մեր այս անտար-
բերութիւնը ուրիշ շատ չարիք
կծնի, և ապա դարմանը յոյժ
գոռար է գտանել : Կ'մտաբերմ,
զայս հրատարակելու շնորհն ը-
նէք, հրաւիրելով որոց ուշա-
դրութիւն որ կ'արեւոր է» * * *

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼՔ

Երեկ դարձեալ պալատան մէջ
գումարեցաւ նախարարաց ժո-
ղովն ընդ նախագահութեամբ Օ-
գոստ. Սուլթանին : Կըսուի, թէ
հեղինակն ինքզինքն վրայ խոր-
հրդակցութիւն լինելով որոշուեր
է ծանուցագիր մը զրկել եւրո-
պական տէրութեանց ըով գլու-
նուող օսմանեան դեսպանաց : Կը
կարծուի, թէ կայսերական կառա-
վարութիւնը սոյն ծանուցագրով
կառաջարկէ մեծ տէրութեանց,
որ Յունաստանի կառավարու-
թիւնը հրաւիրուի կ'ամ ընդու-
նիլ Բ. Դրնէն Յունաստանի տալ
որոշուած տեղերը պայմանեալ
ժամանակի մը մէջ, և կ'ամ նոյն
միջոցին մէջ խզել Բ. Դրան հետ
յարաբերութիւնները :

— Երկուշաբթի դեսպանը հա-
ւաքական ծանուցագիր մը տա-
լով Բ. Դրան՝ պահանջեր են որ
յանձնաժողով մը կազմուի, Տու-
չինեոյի Գարատաղի յանձնուե-
լուն վրայ պէտք եղած եղբրաց
սահմանն որոշելու համար :

— Անգղիոյ և Գաղղիոյ օս-
մանեան արժէթղթատեարց մէջ

դեռ բանակցութիւնը կ'շարու-
նակէ՝ Պոլսի պատուիրակներ զըր-
կելու ինքզինքն վրայ : Գաղղիոյ
արժէթղթատեարք կ'իտիաքին
եղեր, որ հաստատելի պայմա-
նագրին մէջ առ ապահովութիւն
նշանակուին մաքսատանց հա-
սոյթը եւս, և առ այժմ առնը-
ուած հասոյթին չափ գումար մը
արքունի գանձուն տրուի, և ներ-
կայ հասոյթէն աւելին՝ արժե-
թղթատեարց յատկանայ :

— Էրէյլիի ածխահանքին ար-
տօնութիւնն առնուոյ հետամուտ
գտնուող գաղղիացի երեւելի
երկրաչափ Պ. Մինէ՝ Պէյօղլուի
քաղաքապետութեան նուիրեր է
ժամացոյց մը, որ զարկած ժա-
մանակը ձայնը Պէյօղլուի ամեն
կողմերէն կ'լսուի :

— Վիեննայի լրագրաց դրա-
ծին նայելով անգղիացի հռչա-
կաւոր Վիլսըն գանձային պաշ-
տօնով մը մայրաքաղաքս պիտի
գայ եղեր :

— Անգղիական դեսպանատան
տրամադրութեան ներքեւ գլու-
նուող շոգենաւն՝ երեկ մայրա-
քաղաքէս ելաւ Շիրա երթալու
համար :

— Իբրեւ կամուոր զօրք Յու-
նաստան գալուղներէն 80 ի չափ
անձինք՝ Յունաստանի կառավա-
րութեան կողմանէ իբրեւ անկա-
րողք ընդունուած չըլլալով, առջի
օրը եղիպտական շոգենաւով մայ-
րաքաղաքս դարձեր են. սակայն
նաւահանգստաց տեսչութեան
կողմանէ թոյլ չէ տրուեր յամա-
քըն ելնել, և այսօր Դանուբի
եղերը դացող շոգենաւ մը պի-
տի դրուին եղեր :

— Իտալիոյ արտաքին գործոց
նախարարն՝ Զոմմայ օսմանեան
գործակատար Միհրան էֆէնտիի
մէկ բարեկամական հարցման
պատասխանելով ըսեր է, թէ
« Բարեկամ Հելլենաց » անուն մաս-
նաժողովին մէջ ընտւ խտալայի
պայ չկայ, թէ՛ Իտալիոյ կառա-
վարութիւնը երբեք չպիտի հա-
ւանի միջազգային իրաւանց հա-
կառակ ո՛րեւէ շարժմանց, և թէ՛
թոյլ չտրուեցաւ որ մասնաժո-
ղովն փողոցներուն պատերուն
վրայ վիակցուեն իւր յայտարա-
րութիւնները :

— Աթէնքի մէջ Ահմէտ-Էսատ
անուն մէկը թուրք և հելլեն
լեզուօք լրագիր մը պիտի հրա-
տարակէ, և կ'կարծուի թէ՛ օս-
մանեան տէրութեան դէմ պիտի
դրէ :

— Ռուսիոյ ելեւմտից նորըն-
տիր նախարարն յայտարարեր է,
թէ ելեւմտացոյցն հաւասարա-
կուելու համար ուրիշ միջոց չկայ,
բայց եթէ ամսականները զեղչել

և արտաքոյ կ'արգի ծախուց մէկ
քանին բաւնայ :

— Իբրեւ կամուոր զօրք Ա-
թէնք գացեր են Եանեայէն՝ 2500
Ռումանիայէն՝ 1200, Ադեկոսն-
գրիայէն՝ 300, Ասիայէն՝ 2-300,
Կիպրոսէն՝ 100 ի չափ :

— Յունաստանի մէջ իւրա-
քանչիւր երեսփոխան 2000 տը-
րախմի ամսական կառնու, ջոր-
չափ որ աւելէ ազգային ժողովոյ
աշխատութեանց ժամանակը : Նա-
խարարը 9000 ական տրախմի
տարեկան կառնու :

— Ռուսիոյ մեծահարուստ ան-
ձերէն՝ Մալչօֆ անուն մէկը Նի-
սի մէջ մեռնելով այս օրերս՝ 10
միլիոն դաղղիական լիւրայէն աւե-
լի թողեր է իւր ժառանգորդաց :

— Աւստրիոյ կառավարութեան
ըրած վիճակագրութեան նայե-
լով՝ Պոսնա և Հէրսեքի նահան-
գաց մէջ 200 հաղար 747 տուն
կայ. բոլոր բնակչաց թիւն է 1
միլիոն 158 հաղար 440, որոց
607 հաղար 789ը՝ արու, և մը-
նացեալն է գ. են. 448 հաղար
613 Մահմետական, 416 հաղար
761ը՝ Յունադաւան, 209 հաղար
391ը՝ Պապական, 3426ը՝ Հը-
րէայ, և 249ը՝ այլ և այլ կրօնքէ
են :

— Անգղիոյ կառավարութիւնը
Լոնտոնի քանի մը սեղանաւոր-
ներէն և միլիոն լիւրա փոխ առնը-
լոյ ելեր, և պայմանագիրն ալ
ստորագրուեր է :

— Բեդրասպուրկի անգղիական
գործակատարն՝ իւր կառավա-
րութենէն հրահանգ ընդուներ
է հարցունել Ռուսիոյ կարավա-
րութեան՝ թէ ինչ պիտի ընէ
քրդաց ապստամբութեան նկատ-
մամբ :

— Ըստ Փար-տիւ-Պոսֆորի՝
Քիւրտստանի վիճակը քննելու
պաշտօնով, մօտերս Բ. Դրնէն
նոյն կողմերը յանձնաժողով մը
պիտի զրկուի :

— Պուլլարիոյ գաղթականներ
ընէ մէկը առ Թէրճէմանը-Հա-
ղիդաթ դրած նամակաւ, ի մէջ
այլոց կ'ձանուցանէ նաեւ թէ՛
Ռուսուգի գաւառէն զինուորու-
թեան առնուած մահմետական
երիտասարդք գիշեր ատեն իւր-
եանց անկողիններէն հանուելով,
պուլլար զօրաց սուլիններուն ներ-
քեւ, գիշերային հանդերձներով
տարուած են, և պուլլար զօրաց
համազգեստը հաղուցած ու
պուլլարական գալիագ դրած են
գլուխին : Բայ յայտանէ, ար-
գիլեր են նամագի կենալ ու Ապ-
տէսթ առնուել, որք մահմետա-
կանութեան պարտիք են, և մի-
անգամայն թոյլ չեն տար եղեր

որ թուրքերէն նամակ դրեն կամ գրել տան :

— Մայրաքաղաքի գերմանական դեսպան Հասֆէլտ կոմսն, հակառակ հրատարակութեանց ոմանց, մինչեւ ցայսօր մեկնած չէ մայրաքաղաքէս, և քանի մ'օր ալ կ'մնայ :

— Վէլի Մէհմէտի մտաւորական վիճակը քննելու պաշտօն ունեցող յանձնաժողովն շաբաթօրը նիստ քննեց : Ներկայ գրտնուեր է արտաքին գործոց նախարարի խորհրդակցան ծառան Թարուլիւն Էֆենտի ալ : Վէլի Մէհմէտը յիմարանոց մը զրկել առաջարկող տեղեկագիր մը խմբագրուեր է այս նստին մէջ :

— Անցեալ հինգշաբթի երեկոյ, Պէյօղլու թարաւաղած երկու հոգի՝ մաքուր հագուած՝ յոյնի մը տուն երթալով ուր մայր ու աղջիկ մը կը բնակին եղբր, վարձու տրուելիք երկու սենեակները կ'աղտտին և վարձքը որոշելով կ'մեկնին : Ասոնց երթալէն յետոյ, տանտէրը կտեսնէ որ 15 լիւրայի արծէրով արծաթեղէն պարունակող արկղիկն անհետացեր է, և թէ յիշեալ երկու անձինքն գող էին :

— Անցեալ երկուշաբթի գիշեր երկու հոգի յունաց Սիլօղօսէն ելնելով՝ անգղիական դեսպանատան մօտերն հասած առտեն, «կեցէ՛ք» ձայն մ'առեր են, բայց ականջ չգնելով շարունակեցին իրենց ճամբան : Ասոր վրայ, նոյն աղբարարութիւնը լսուեր է գարձեալ, և իրենցմէ մէկն երբ դու կեցիւր պօռացեր, և ընկողներն հանելով դէպի անձանթ մարդն ուղղուեր է, նա ալ ձեռքի դաշտնը պատեանը դրեր և ընկողներ հաներ է : Կաղի մը լուսով տեսնուեր է որ զինուոր մ'է և սուր ալ ունի, և նոյն ինքն ըսեր է թէ ոստիկանութեան չափու մ'է : Աղբարարելու են այն մարդուն, որ իրենց քով չգալ՝ առանց ընկողներն գետնը նետելու : Հնազանդեւր է, և քանի մը քայլ առնելէն յետոյ տեսնելով նոյա միոյն ձեռքի ընկողները՝ կանգ առեր է : Զինուորական կերպարանօք մարդն երկուքին ալ ո'վ ըլլալը և ինչ ընելն հարցնելէն յետոյ Գայլօնճը-Գուլլուղիի պահականոցը տանիլ ուղղուեր է, բայց նոքա առաջարկեր են որ զիրենք կարթա-Մէրայը տանի՝ իրենց առջեւէն երթալու պայմանաւ : սակայն նա չընդունելով սոյն առաջարկութիւնը՝ ձգեր դացեր է : Նէօթլուս լրագիրն՝ որ հրատարակած է սոյն անցքը, կգիտէ թէ ոստիկանութեան կ'մնայ քըն :

նել այդ անձին ոստիկանութեան ջափուշ կամ գող մ'ըլլալն ու չըլլալը :

— Անցեալ հինգշաբթի Պօլսոյ մաքսատան մէջ պուլլար վաճառական մը և Հաճի Հասան առտեն գործակալ մը վէճի բռնուելով՝ Հաճի Հասան իւր ընկերներէն խումբ մ'ալ օգնութեան կոչեր, և չարաչար գանակածեր են վաճառականը : Հետեւեալ օրը վաճառականաց կողմանէ պատգամաւորութիւն մը մաքսատան վերատեսչին դացած ու բողբոջած լինելով՝ քննութեան հրաման տրուեր է :

Գարատաղի իշխանը չնորհակալութեան գիր գրեր է առ կայսրն Աւստրիայ, Տուլլինեոյի խնդրոյն կարգադրութեան համար :

— Յունաստանի կառավարութիւնը փարիզէն 100 միլիոն ֆրանկ փոխ կառնու չափաւոր պայմաններով : սոյն փոխառութեան արժէթուղթ մօտերս շրջաբերութեան պիտի հանուին :

— Աթէնքի գաղղիական ու գերմանական դեսպանք՝ իւրեանց կառավարութեանց կողմանէ համիմաստ հրահանգներ ընդունած լինելով՝ ծանուցեր են հելլենական կառավարութեան, թէ Եւրոպիոյ կողմանէ օգնութիւն չը պիտի ըլլայ Յունաստանի, եթէ չափաւորութեան խրատուց կարեւորութիւն չտալով՝ պատերազմի ելնէ և յաղթուի : և թէ Պէրլինի վեհաժողովն ալ արդէն դիտու գորութեամբ օժանդակելու խօսք տուած չէ :

— Իրդաց ապստամբութեան վրայ իրարու հակառակ զրոյցներն տակաւին կշարունակեն : Մերթ իրեւս վերջացած կցուցուի քրդական ապստամբութիւնը, և մերթ զօրացած : Դավրէժէն առ լրագիրն Մոսկուայի հեռագրուեր է, թէ Մարակայի կողմերը տեղի ունեցած պատերազմին մէջ պարսիկ զօրքն ցրուեցաւ, Եփէս Ապիտուլահ դէպի Դավրէժ կարչաւէ, և Ուրմիոյ պահպանութիւնն անյուսալի եղած է : Դավրէժի ի վտանգի լինելն առկօղօս ալ հեռագրեալ է :

— Ռուսիոյ կառավարութիւնը նոր թղթադրամ ալ հանելու վրայ է եղեր, առանց նկատելու թէ արդէն գանուածին արժէքը կ'իջնէ :

— Աւստրիոյ ելեւմտից նախարարն աղգային ժողովին մատուցեր է առաջինիայ տարւոյն երեւմտացոյցն : Եւք նշանակուած է ԷԼ Միլիոն 337 հազար ֆիօրին : մուտք՝ 407 միլիոն 127 հազար

ֆիօրին : Նախարարն կ'ուսայ, թէ արոց բարեկարգութեամբ քաղը գոցուելէն զատ, չորս միլիոն ֆիօրին ալ կ'աւելնայ :

— Պօլէն Եւրոպա հեռագրեր են, թէ Գարատաղի իշխանութիւնը մօտերս մեծաւ մասամբ պիտի պակսեցունէ Տուլլինեոյի կողմը համախմբած 6,000 ի չափ զօրքը, նոյա պարէնը հայթայթելու գծուարութիւն տեսնուելուն պատճառաւ :

— Մօտերս հեռագիրը ծանոց Օնգլը-Ժօզէֆ անուն շոգենաւու մը ընկղմին : Լրագրաց ծանօթութեանց նայելով՝ շոգենաւուն վալէրի ընկերութեան կը վերաբերի : Լագօմպ անուն նաւապետին հրամանատարութեամբ Մարսիլիայէն ճանբայ ելեր է ճէնովա, Լիւօրնօ, Զիվիթա-Վէքքա և Նարոլի երթալու համար : Խիստ արագընթաց էր : 80 մեթր երկայնութիւն և 10 մեթր լայնութիւն ունէր : Գաղղիոյ և Ալժէրիի մէջ ութ տարի շարունակ թղթատարութեան համար գործածուած է : Օրթիճիա անուն նաւն այս շոգենաւուն մէջտեղին զարնուած երեք կտոր ըրած ըլլալով՝ քանի մը վայրկեանէն ընկղմուեր է : Օրթիճիայի նաւապետը հինգ մակոյկ իջեցուցեր է իսկոյն օգնութեան համար : Օնգլը-Ժօզէֆի մէջ կային 33 նաւաստիք և 267 ուղեւորք՝ որոց գրեթէ ամենքն ալ իտալացի էին : ասոնցմէ միայն 35 հոգի աղատեր Լիւօրնօ ելեր են, չորսը վերաւորեալ և 23ը նաւաստի ըլլալով : բեռնաւորեալ վաճառքէն բան չէ աղատեր : նաւապետն ալ ընկղմուեր է : Օրթիճիա ալ բուրոլին անջնաս չէ մնացեր :

— Թայմըզի մէջ Գերմանիոյ հրէից վրայ հետապայ տեղեկութիւնն հրատարակուած է : — «Ես բաւական ժամանակ ի Գերմանիա բնակած լինելով՝ այս օրերս Գերմանիոյ մէջ հրէից դէմ հարստահարութիւն ի գործ դրուելու զրոյցին վրայ կրնամ ճշմարտութիւնը երեւան հանել : Ի Գերմանիա 20 տարի յառաջ հրէայ չէր տեսնուեր աղնուականաց ընկերութեան մէջ : 15 տարիի չափ յառաջ, Գերմանիոյ դուքսերէն միոյն պալատան մէջ ցայգահանդիսի մը ժամանակ երեւելի հրէի մը աղամանդներով զարդարեալ ամուսնոյն հետ ներկայ գանուելը զարմանօք տեսնուեցաւ : Այն միջոցին, գաղտնի ըսին ինձ թէ՝ հրէայն հարուստ սեղանաւոր մ'ըլլալով, և դքսէն մեծագումար պահանջ ունենալով՝ դուքսը անոր թոյլ տուեր է խաղարաններ բանալ, և այսպէս

բազում դրամ շահեր է : Այն առտենները այսպիսի դէպքեր կը պատահէին, սակայն գերմանացի երեւելեաց՝ աղնուականաց եւ զինուորական մեծամեծաց ժողովոց մէջ հրէայ չէր տեսնուեր : Գանի մը տարի Գերմանիայէն բացակայ գտնուելէն յետոյ, անցեալ ամառ գացի : այս անգամ հրէից ընթացից մէջ մեծ փոփոխութիւն տեսայ : Ընդհանրապէս հրէայք էին հանքային ջրոց ու զբօսավայրաց մէջ : առաջին կարգի պանդոկաց ու մեծամեծ տանց բնակիչք հրէայք են, և ամենափառաւոր կառքերն հրէից յատուկ են : Պէրլինի մէջ գլխաւոր սեղանաւորք, վաճառականք և գրամատեարք՝ ընդհանրապէս հրէայ են : կառավարական գլխաւոր պաշտօններու վրայ գրտնուողներն ալ հրէայ են : ստորին կարգի գերմանացւոց մէջ հազիւ կտեսնուին, բայց մեծամեծ ու նշանաւոր անձանց մէջ բազմութեամբ տեղի ունին : աղնուականաց ոմանք ներքնապէս համակիր չեն հրէից, սակայն գահաժառանգէն կակնածին՝ որ հաւասարութեան սիրող է : Հրէայք այսպէս յաղթող կհանդիսանան : »

Թէրճէմանը-Հագիգաթի խմբագիրն՝ Եւրոպիոյ հետ թղթականութիւն ունեցող անձի մը հետ հետեւեալ խօսակցութիւնն քննեց, զոր ինքն հրատարակած էր երէկ :

Օտարականը. — Ինչ կըսէք այս վիճակին : երկու ամիս յառաջ կ'ուսացուէ՞ր, թէ քաղաքականութեան վիճակն այսպէս կ'փոխուի :

Խմբագիրն. — Ո՞ր վիճակին համար մեր ինչ ըսելիքը կհարցընէք : նախ զայն իմանանք որ...

— Ո՞ր վիճակը պիտի ըլլայ : նաւատորմը գնաց : օսմանեան արժէթուղթն 15. բոլոր եւրոպական մամուլն ձեր կողմն է : բոլոր եւրոպական հասարակաց կարծիքն բարեկամ եղան ձեզ : տակաւին ինչ կուղէք :

— Ագոր համար եթէ ըսելիք մը ունինք, ուրիշ բան չէ, այլ միայն գոհանալ զՍտուծոյ՝ իւր այս չնորհացն համար :

— Բայց Եւրոպիոյ քաղաքականութեան այսչափ պարտութիւնը :

— Մեք, այսինքն օսմանցիքս այդպէս չեմք ըսեր :

— Հապա ինչ կըսէք :

— Մեք ընդհանրապէս կհաւատամք, թէ այս քաղաքականութիւնը զօրութեան մը չյաղթուեցաւ, այլ թերեւս իրաւանց

Համադրուեցաւ. որովհետեւ եւ-
րոպական մամուլն երբ մինչեւ
ցարդ կաշխատէր այնպէս ցու-
ցնել թէ մեք բոլոր եւրոպայ
դէմ կենալ կ'ընամք եւ կ'աւա-
րաստուինք, եւ այնպէս կ'ուզէր
զայրացունել մեծ տէրութիւն-
ները, մեք ընաւ ուժոյ վրայ չը-
խօսելով իրաւանց վրայ կ'խօսե-
ինք. ուստի այսօր ալ կ'ըսենք
թէ վերջապէս ամենքն ալ ըն-
դունեցին իրաւունքը՝ զոր քա-
ղաքակիրթ աշխարհի խղճին կը
մատուցանենք:

— Ինչ եւ իցէ հարկաւ գոհ էք:
— Սկսած էինք գոհ ըլլալ,
տեսնելով որ եւրոպական լրա-
գիրք այսքան տարիներէ հետեւ
մեր գէմ գրածներն ունեւորման
տուն եւ սկսան արգարայի յօդ-
ուածներ գրել: Բնականաբար
առաւել գոհ եղանք, երբ տե-
սանք որ այդ յօդուածներն լուսա-
ւորեցին եւրոպական ազգաց ար-
դարասէր միտքերն. անշուշտ մեր
գոհունակութիւնը վերջին աստի-
ճանի կ'հասնի, երբ վերջապէս
մեծ տէրութիւնը խնդիրն ար-
դարութեամբ աւարտելու շնորհը
չեն զլանար:

— Գիտէ՞ք թէ օսմանեան մա-
մուլը այս մասին մեծ ազդեցու-
թիւն ունեցաւ. 3-5 տարի յա-
ռաջ օսմանեան մամուլն այսչափ
փորձ ու քաջ չէր. իրարու յա-
ջորդող գէտքերն ու բաղիմունք
զամենք ալ քաղաքագէտ ըլլին.
եւ որչափ քաջ քաղաքագէտներ:

— Մեր ամենայն շնորհակա-
լութեամբ կ'հաւատամք թէ, ա-
մենայն ազդեցութիւն աստուա-
ծային շնորհ մ'է:

— Բայց, օսմանեան հասարա-
կաց միտքերն այս վիճակին նը-
կատմամբ ինչ զգացմանց մէջ կը
գտնէք:

— Շատ լաւ:

— Եւրոպայի ո՞ր կառավարու-
թեանց եւ ո՞ր կարգերուն հա-
կառակորդ են, եւ որո՞ց հետ
սէր եւ բարեկամութիւն հաստա-
տեցին:

(Մնացեալն յաջորդով)

ՊՏՈՅՏ ՄԸ

Պաշտօնական Գործ

Պարոնեան Էֆէնտիի գրած
ու հրատարակած զուարճական
տետրերուն բովանդակութիւնն
է, որ բոլոր հայ գրավաճառաց
քով կ'վաճառուի ի գին 12 լու-
րու:

ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ՄՈՒՐԱՅԿԱՆՆԵՐԸ
Այս մակագրով տետրեր կ'գը-
ռուի Պարոնեան Էֆէնտի, եւ Պար-
տիզականեան տպարանէն իւրոյ
ընծայուելով կ'վաճառուին ի գին
40 փարայ:

Պատկերազարդ

Հռչակաւոր ոճիկը

ՍԵՆ-ՃԵՐԱՆ ԿՈՍՏԱՆԴՆ

Հեղինակ Աղեկապետ Տիւմա

Թարգմանիչ Մ. Յ. Մէլիքեան

Հրատարակիչ Մ. Ղ. Պարտիզյան

Սոյն հետաքրքրական պատ-

մուծիւնը կը ծախուի Ս. Ղա-

կանեանի գրատունը եւ ուրիշ գը-

րավաճառաց քով ի գին 6 լը:

Գրավաճառան գրավաճառանոց

ներն կ'գտնուին հետեւեալ խիստ

աժան գրեանք

Գրեւորման Կանոններ թագ. 3

Ժիւլ Գլա 13

Պոնտ միլիտար Ս. Բ. Գ. 13

Հռչակաւոր Պորճիպը 10

Տալք Հէ. քիմեանի 7

» Գրեւորման 10

Բնութագրութիւն Զօրայեան 8

Խաղաղութիւն քաղաքականութիւն 7

Հասարակական քաղաքականութիւն 7

Խորհրդածութիւն Բարձրաց 8

Նորընտր. հաւաքածոյ 2

Որժանդակ 2

Աղիւր կամ Ամերիկացիք 2

Ճիւղվիմ Ս. հատոր 2

Էքզոսի Բօլիթիք 1-50

Յաջորդութ. պատրիարքն Եւմ. 2

Ս. Պողոսի եկեղ. զանգակահարը 2

Թէլէկրաֆ Բնաշէտի պատկերը 5

Եւրոպական հեռագիր » 5

Բամբա կամ բարեկեց. գիւղերն 5

Տիւրքիկ Սէք 5

Յօսթ եւ Մարկիս 1

Յովսէփի գեղեցիկ 2

Համ. նկար. պատկերան գրութ. 2

Բազմ. ճէտիկեր 2

Տիւրքական ժողով 2

Եւմեք Թէրթիոյ 1

Սուտ լուսաւորականք 1

Բարի իրիւն Պարոն Բանթալան 1

Սահմանադրական ճշմարտութ. 1

Նուէր հոգեւոր 1

Գուշակութիւնք օգոց 1

Պատկեր. գրքիկը 1-50

Ժողովրդական մատենադարան 1

Մարիամ Թօղա 1

Բազմ. կամ 1

Հրահանգ չեղանկաւոր 1

Բարի Ֆրանսիէ 1

Հրահանգիչ վեպեր 1

Բարեպաշտ Մարիամ — 50

Խոճկորակք 1

Պատմ. Հայոց եւ Աշխարհագր. — 50

Ազգային հանգանակութիւն 1

Հարստութ. ճանաչման Գրեւորման 1

Բարեպաշտ սկզբունք — 50

Գաղափ. կանանց 1

» կղերականութեան 1

Ծննդաբանութիւն եւ ընդգրկման ազդե-
ցութիւնք 1

Գրատուն իրիւն պաղպանք — 50

Խաղաղութիւն պոստային վիճակ — 50

Թարիկի միւսթէսար — 50

Արեւ. գեղեցիկ — 50

Գեղարվեստութիւն — 50

Նորայրի Գաղղիարէն - հայե-

րէն բառարանին 284 թերթն եւ

հրատարակեցաւ: Գլխաւոր վա-

ճառատեղին է Ֆրէնկեան գրա-

տունը, Ուղղուն չարք թիւ 362.

Կգտնուի նաեւ ամեն Հայ գրա-

վաճառաց քով, Արշակ Էֆէնտիի

թղթավաճառանոցն ի Ղալաթիա,
եւ Վայսի քով ի մ. ծ. փողոցն Բե-
րայի: Իւրաքանչիւր թերթի գի-
ւնն է 60 փր. արծաթ:

ՆՈՐ ՎԻՃԱԿԱՆԱՆՈՒԹԻՒՆ

NOUVELLE

LOTERIE EN ARGENT

Համալսարանի Գերմանական կա-
ռավարութիւնէն երաշխաւորեալ
է սոյն վիճակահանութիւնը, որ
պէտք քաշուի գեղաւ. (Ն. Տ.) 15/ին:

Առաջին մեծ պարգեւ պիտի
ըլլայ՝

500,000 ֆր.

Իսկ երկրորդական Պարգեւ-
ներն են գլխաւորաբար

Տոմար	Պարգեւ	Պարգեւ
1	342,500 — 342,500	
1	487,500 — 487,500	
1	425,000 — 425,000	
1	75,000 — 75,000	
1	62,500 — 62,500	
2	50,000 — 100,000	
2	37,500 — 75,000	
5	34,250 — 156,250	
2	25,000 — 50,000	
12	48,750 — 225,000	
1	45,000 — 45,000	
24	42,500 — 300,000	
4	40,000 — 40,000	
3	7,500 — 22,500	
52	6,250 — 325,000	
6	5,000 — 30,000	
108	3,750 — 405,000	
244	2,500 — 535,000	

Եւն. Եւն:

Ամեն մէկ վիճակահանութիւնէ
իսկ եւ իսկ ետքը, Գերմանական
կառավարութեան հսկողութեան
ներքեւ, բոլոր շահող բաժիննե-
րուն Պարգեւները անմիջապէս
Ոսկեգործով պիտի վճարուին:

Սկզբնական 1 Տոմարէն բնութ. 22 ֆր. 50 ան:
Իսկ Եւն. Տոմարէն բնութ. 44 ֆր. 25 ան:

Տոմարակց արժէքը պէտք է
ապահովագրեալ (Թէահիւտիւ)
նամակաւ ուղարկել գաղղիական
պանդայի գրամատուցներով, թըղ-
թատարութեան ծախքը զրկողին
վրայ ըլլալով, եւ կամ Գերմանիոյ
Անդղիոյ կամ Գաղղիոյ Պանքա-
ներուն վրայ փոխանակագրով. եւ
կամ որեւէ երկրի բաղթայի փուլ:
Դրամն ընդունելուս պէս յա-
տուկ նամակաւ մը կը զրկեմք
յանձնարարեալ տոմարները:

Փանձնարարութիւնք պէտք է
ուղղուին հետեւեալ հասցեով:

Bureau principal de Loterie

ISENTHAL et Cie

Hambourg (Allemagne)

Մեր թղթակցութիւնը համայն
եւրոպական լեզուք կ'հաւատուի:

Նամակ մը Արեւելքէն Համալսարան
180 Ժամէն կը հասնի:

Steiner Bureau d'annonces Hambourg.

PILULES HOLLOWAY

ԴԵՐԱՅԱՅԵՐ ԴՈՒՍՏՈՒՆԵՐ

Լեարդի, ստամոքսի եւ աղիքներու
ամեն տեսակ անկարգութեանց համար
իստ ընտրել է սոյն դեղահամար. ամեն
Հղային տկարութեան ուժաթափու-
թեան եւ տարութեան համար. կը ջնջէ
եւ անհետ կընէ ամեն տեսակ անհա-
փաւորութեանց հետքերը: Սրտի եւ ե-
րկխմանց վրայ օգտակար ազդեցու-
թիւն մ'ունի, արեւն մարքէլով նոցա
խանգարեալ վիճակը կը կանոնաւորէ,
եւ զրգուելով կենսական գործարանները
կը զօրացնէ: Իւր գեղական մեծ ազդե-
ցութեամբ սրտախառնութիւն, կուծ-
ուութիւն, մազային հիւանդութիւն-
ներ, որովայնի մշ լեցուած կաղեր,
գլխի ցաւեր կը վանէ, մարտորդ-
ութիւնը կը հափաւորի, եւ մարմինը մաք-
րուելով բոլոր այն աղտոնութիւններէ
որ շատ անգամ դանազան հիւանդու-
թեանց սկզբնապատճառ կը ըլլան, ա-
ռողջ, ուժեղ եւ բնական զիրքը կը
զգենու:

ONGUENT HOLLOWAY

ՍԳԵՂԱՆԻ ՀՈՒՂԼՈՒՆԻՒՆ

Մորթային հիւանդութիւնք եւ վէրք
բուժելու մասին ունեցած պատմա-
կան յատկութեանցը չհաւասարիքը
նաեւ ուրիշ դեղ մը. հին կամ նոր
թունաւոր վէրքեր, ունեցը, քաղց-
կեղ (շէնէֆէն), սրունից եւ ստեանց
վէրքեր կամ բոլորովին կանցնին կամ
կը լաւանան. օգտակար է նաեւ հար-
բուխի, հազի, սրտի բարախման,
մանաւանդ օղացաւ (էւլ) ըսուած հի-
ւանդութեան իւր կաղերով, եւ գո-
րաւոր ազդեցութեամբ խոյլ (սըրաճա)
հիւանդութեան ապականիչ զօրու-
թիւնը ինչ աստիճան որ ըլլայ կը զի
մագրուէ:

Այս դեղերուն գործածութեան եւ
զանազան նշանակուած է իւրաքանչիւր
տուփի վրայ, որ կը գտնուի ամեն
դեղավաճառներու քով, եւ մասնա-
ւորապէս Պատմ. գաղղ. Թաշ խանի
կողմէր Պ. Պատմ. արեւելի դեղարանը
ն. 7 կ'աշխարհի:

Աւելի առնել ու գոյք կը հրաւիրուի
առ հեղինակն տօքթօր Հոլլոուէ ի լ. օն
տօն Սըպօրտ փողոց թիւ 533:

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

25 Նոյեմբեր 1880

Քծնաօլիտէ	45 — 26
Երկաթուղեաց	» 39 — 20
Յրամուէյ	0. 1. 4 — 6
1863 ի փոխառութիւն	» 63 —
1865 ի »	» 58 —
1869 ի »	» 57 —
1872 ի »	1. 20 —

Օսմանեան լիբան 100 լըշէն.

Մէճիպիէ	407 — 20
Մէթալիք	244 —
Հինգնոց	240 —
Վեցնոց	428 — 20
Պղինձ	500 —
Թղթագրամ	4200 —
Բուսիոյ Բօլ	94 —
Գաղղիական լիբա	88 —
Անգղիական »	140 —
Գրիմից	54 — 20

ՏՆՕՐԷՆ ԵՒ ՏԷՐ

Հ. Ս. ԱՆԱՃԱՃԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԶԱՐԳԱՐԵԱՆ

Կ. Պօլիս, Սուլթան Համամ